

## Hodnotící zpráva o projektu

### Dobříš – Zdravé město a místní Agenda 21

Město Dobříš je členem Národní sítě Zdravých měst ČR (dále též jen NSZM) a realizátorem místní Agendy 21 (dále též jen MA21) od roku 2008, kdy byla Zastupitelstvem města Dobříše přijata deklaráce dne 28.02.2008, která vymezuje **Projekt Dobříš – Zdravé město a program místní Agendy 21**. Jedná se o základní dokument pro aktivity města v mezinárodním programu, k jehož naplňování se město zavázalo.



#### Národní síť Zdravých měst ČR

<https://www.zdravamesta.cz/index.shtml>

**Národní síť Zdravých měst ČR** (NSZM) aktuálně sdružuje 136 členů (měst, obcí, mikroregionů, krajů) a aktivně pracuje v ČR již téměř 30 let. Přináší stovky příkladů dobré praxe, vzájemnou inspiraci a sdílení úspěšných řešení mezi členy. Propaguje radnice v TV Zdravá města a na řadě celostátních konferencí a seminářů. Je platformou přátelské spolupráce profesionálů – politiků i koordinátorů. V akreditovaném vzdělávání poskytuje členům metodiku a know-how k úspěšnému postupu. Činnost NSZM je mezinárodně certifikována OSN – WHO.

*S čím NSZM pomáhá městům, obcím, regionům?*

- Zaměřuje se na **zapojování místní veřejnosti, škol, nevládních neziskových organizací i podnikatelů** (např. veřejné fórum města, školní a mladé fórum, kulaté stoly).
- Na základě **indikátorů umí hodnotit** kvalitu života a zdraví obyvatel.
- Pomáhá **strategické práci radnic a řízení rozvoje** (např. projekt *Portfólio*) prostřednictvím **projektů a ukazatelů**.
- **Inspiruje ke zlepšení** v mnoha oblastech kvalitního rozvoje (*sdílení dobré praxe na webu, facebooku, ...*, pravidelně poskytuje svým členům tzv. *Inspiromat – přehled dobrých praxí*).

*Jak NSZM postupuje?*

- Pravidelně svolává **celostátní setkávání členů** (tzv. *jarní, letní a podzimní školy a celostátní konference*) a **akreditované vzdělávací akce** (tzv. *e-rozvojovny, školení pro pracovníky úřadu k tématu udržitelného rozvoje*) **pro koordinátory, politiky**.
- Průběžně poskytuje členům **individuální poradenství** (po e-mailu, mobilu, v e-rozvojovně).
- Spolupracuje expertně s řadou **univerzit a národních institucí** (*tvorba pocitové mapy, facilitátoři pro fórum, kulaté stoly...*).

# Dobříš

- Systém DataPlán NSZM přináší moderní **online data a nástroje** (*tento systém mohou kromě koordinátora a vedení využívat také pracovníci úřadu např. ke strategickému řízení, zásobník projektů...*).

Jako členské město platí Dobříš NSZM základní roční členský příspěvek nově ve výši 2,50 Kč/obyvatele (do roku 2022 včetně to bylo 1,90 Kč), a to vždy do 31.01. daného roku.



místní Agenda 21

## Místní Agenda 21

<https://ma21.cenia.cz/>

**Místní Agenda 21 – mezinárodní program zavádění zásad udržitelného rozvoje na místní úrovni (města, obce, regiony).** Cílem je rozvoj procesů, které příznivě ovlivní kvalitu života nejen současných obyvatel měst, ale také život generací jejich dětí, to vše **ve spolupráci s veřejností**. Udržitelný rozvoj je jedním z cílů EU a OSN.

Udržitelný rozvoj představuje rozvoj, který nezapomíná na celkový kontext, ve kterém se na této planetě nacházíme – tedy potřebu ekonomického zabezpečení, sociální soudržnosti/rovnováhy a respektování limitů životního prostředí. V rozvoji obcí a měst jde o celkový a provázaný přístup.

**Místní Agenda 21** je dobrovolný nástroj. Jedná se o státem garantovaný program na podporu udržitelného rozvoje obcí a regionů. Gestorem programu je Ministerstvo životního prostředí. Praktické nastavení a hodnocení postupu realizátorů MA21 projednává a schvaluje Pracovní skupina MA21 Rady vlády pro udržitelný rozvoj.

Místní Agenda 21 je progresivní metodou řízení kvality veřejné správy, vede k praktickému uplatnění principů udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. Má za cíl ve spolupráci s veřejností a místními partnery (NNO, školy, firmy atd.) dbát na kvalitu rozvoje daného místa a zlepšovat a zefektivňovat služby, které úřad svým občanům poskytuje. MA21 je zaměřena nejen dovnitř úřadu, ale zejména navenek (systematické zapojování veřejnosti, otevřené sdílení zkušeností atd.) a je přehledně měřitelná a lze ji vyhodnocovat. Pokročilost lze sledovat v Databázi MA21 na <https://ma21.cenia.cz/>. K tomuto účelu jsou stanovena Kritéria MA21 a pravidla hodnocení, které jsou schvalována pracovní skupinou MA21.

**Obce a regiony – realizátoři MA21**, kteří mají zájem, dokládají svůj postup k udržitelnému rozvoji pomocí sady kritérií (v nižších kategoriích) a za pomoci sebehodnocení v 10 oblastech (ve vyšších kategoriích). Bonusem pro obce je pak expertní posouzení a doporučení dalšího postupu. Expertní spolupráci platí stát. Jak rychle a jak daleko každý z realizátorů postoupí, záleží pouze na něm.

**Zájemci** získají na začátku potřebné informace a kontakty.

**V kategorii D** nastaví organizační zázemí v úřadě, rozběhnou aktivity podporující zapojení veřejnosti do rozhodování a spolupráci s podnikatelským a neziskovým sektorem, připraví Plán zlepšování a systém hodnocení svého postupu a realizují propagační aktivity k udržitelnému rozvoji směrem k občanům.

# Dobříš

V kategorii C navíc rozvinou osvětové a vzdělávací aktivity k udržitelnému rozvoji, a to jak směrem k veřejnosti, tak dovnitř svého úřadu, nastaví systém financování aktivit v rámci MA21 a komunitního plánování a zvládnou využití pokročilých metod participace. Ti nejambicióznější se již připraví na vstup do nejvyšších kategorií – začnou se zpracováním sebehodnocení v 11 oblastech – tzv. Auditů udržitelného rozvoje.

V nejvyšších kategoriích B a A prochází sebehodnocení (Audity UR) hodnocením ze strany nezávislých expertů, kteří poskytují jednotlivým realizátorům nejen posouzení stávajícího stavu, ale především doporučení k dalšímu postupu směrem k udržitelnému rozvoji.

**Zapojení a veškerá metodická i expertní podpora je pro všechny realizátory MA21 k dispozici zdarma** – finančně ji zajišťuje Ministerstvo životního prostředí ze zdrojů státního rozpočtu, technicky a administrativně CENIA (Česká informační agentura životního prostředí) jako státní příspěvková organizace MŽP.

Kategorie „Z“	zájemci (47 municipalit)
Kategorie „D“	začátečnická úroveň (33 municipalit) – hodnocení – kritéria
Kategorie „C“	mírně pokročilá úroveň (34 municipalit) – úroveň se dále dělí podle počtu získaných *, **, ***) – hodnocení – kritéria
Kategorie „B“	pokročilá úroveň (3 municipality) – hodnocení na základě auditů
Kategorie „A“	nejvyšší úroveň (4 municipality) – hodnocení na základě auditů

*Členství v NSZM a naplňování kritérií MA21 mohou být také jako každý samostatný projekt.*

## Kampaně NSZM ČR a MA21

- **DEN ZEMĚ** – DUBEN; Zdravá města, obce, regiony ČR již tradičně podporují ekologickou kampaň Den Země.
- **Světový DEN BEZ TABÁKU** – KVĚTEN; Akce ve Zdravých městech, obcích, regionech ČR v rámci světové kampaně WHO na podporu nekouření.
- **Evropský TÝDEN UDRŽITELNÉHO ROZVOJE** – ČERVEN; Zdravá města ve spolupráci s RVUR se zapojují do kampaně EU k propagaci udržitelného rozvoje, která probíhá v celé Evropě 30.05.–05.06.
- **Národní DNY BEZ ÚRAZŮ** – ČERVEN; Kampaň při jejímž počátku stála NSZM ČR.
- **Evropský TÝDEN MOBILITY / DEN BEZ AUT** – ZÁŘÍ; Do kampaně Den bez aut se Zdravá města ČR zapojila jako první v republice a nyní tvoří velkou část realizátorů Týdne mobility EU.
- **DNY ZDRAVÍ ve Zdravých městech, obcích, regionech** – ZÁŘÍ, ŘÍJEN; Kampaň Zdravých měst, obcí a regionů ČR k propagaci podpory zdraví.

## Čeho jsme dosáhli v MA21

Po vstupu do NSZM a přistoupení k plnění MA21 (r. 2008) bylo město Dobříš hodnoceno kategorií „D“; v letech 2009–2012 město postoupilo do kategorie „C“; poté došlo k propadu a v roce 2013 vstoupilo do kategorie „začátečníci“; od roku 2014 docházelo k postupné

stabilizaci a zlepšování se v kategorii „D“. Od roku 2018 je stabilně město Dobříš v kategorii „C“, vzhledem k vypracování 3 auditů byla kategorie „C“ rozšířena o tzv. 1 hvězdičku. Vzhledem k tomu, že audity po třech letech již nejsou platné, opět je udělováno pouze „C“.

**V roce 2022 splnilo město Dobříš všechna kritéria pro hodnocení v kategorii „C“ (10 kritérií) a začátkem listopadu byla městu Dobříš přidělena kategorie „C“.**

## Organizační zázemí Projektu Dobříš – Zdravé město a MA21

### Politik Projektu Dobříš – Zdravé město a MA21

Politik ZM a MA21 zastřešuje základní procesy v rámci ZM a MA21 navenek. Je doporučeno, aby byl členem politického vedení města (většinou na úrovni starosty, místostarosty, člena RM/ZM). Aktivní spolupráce politika je nezbytnou podmínkou úspěšného fungování ZM a MA21. Politik zodpovídá za strategickou část ZM a MA21, za prosazování udržitelného rozvoje a kvality života do konkrétních aktivit a celkové směřování municipalitu v této oblasti. Reprezentuje municipalitu navenek. Politika ZM a MA21 standardně jmenuje ZM.

### Koordinátor Projektu Dobříš – Zdravé město a MA21

Koordinátorka ZM a MA21 celý proces koordinuje, prezentuje a medializuje. Spolupracuje s politikem, komisí ZM a MA21, různými subjekty, neziskovými organizacemi, příspěvkovými organizacemi města, spolky a veřejností. Koordinátorem projektu byla od 13.11.2015 do 01.06.2020 Šárka Krůtová, DiS. Dne 02.06.2020 byla ustanovena Radou města Dobříše jako zástup za mateřskou a rodičovskou dovolenou nová koordinátorka Ing. Bc. Martina Uhrinová. Od 18.01.2021 je Šárka Krůtová, DiS., vedena jako asistentka koordinátorky.

4

### Komise Projektu Dobříš – Zdravé město a MA21

Komise je poradním orgánem rady města. Měla by být partnerem koordinátora, ale i politika ZM a MA21. Je orgánem fungujícím na základě důležitého mezisektorového partnerství – je tvořena zástupci z řad veřejné správy, neziskového i podnikatelského sektoru či aktivních občanů. Komise se setkává cca 4x do roka a výstupem je zápis předkládaný radě města a zveřejněný na stránkách města (<https://www.mestodobris.cz/komise-zdraveho-mesta-a-mistni-agendy-21/ds-25894/archiv=1&p1=60009>).

#### Složení komise:

RM přijala na své 1. schůzi konané dne 25.10.2022 usnesení č. 6/1/2022/RM-VIII:

*Rada města Dobříše **zřizuje komisi pro projekt Dobříš – Zdravé město a místní Agenda 21, kulturu, turismus a volný čas a jmenuje ji v tomto složení:***

*a) předseda: Miroslav Sochor,*

*b) členové: Jan Bedřich, Martin Beran, Karel Čihák, Vendula Čiháková, Mgr. Daniel Hošek, Bc. Jakub Jánský, Dana Melšová, DiS., Ing. Jaroslav Slanec, Ladislav Svoboda, Mgr. Jana Šigutová,*

*c) garantka: Šárka Krůtová, DiS.*

## Deklarace

Město Dobříš má deklaraci vymezující projekt Dobříš – Zdravé město a místní Agendu 21 z roku 2008. Nyní bude uzavírat deklaraci novou, dle požadavku CENIA pro příslušné funkční období.

### **Přehled realizovaných akcí v rámci projektu Dobříš – Zdravé město a místní Agenda 21 v roce 2022**

Prosinec 2021	<b>Kulatý stůl na téma Plán rozvoje sportu</b> 01.12.2021	
Prosinec – březen	<b>Tvoříme Dobříš 2022</b> 12.12.2021 – 15.01.2022 31.01.2022 10.02.2022 24.02.2022 – 21.03.2022	Podávání návrhů Posuzování návrhů MěÚ Dobříš Veřejné projednání v KD nebo on-line Veřejné hlasování
Únor	<b>Týden bruslení</b> 28.02.2022 – 06.03.2022	Výuka bruslení pro MŠ a ZŠ, 05.03. Hokejová exhibice HC Dobříš a HC Nový Knín 06.03. karneval na ledě
Březen	<b>Program rozvoje města Dobříše – aktualizace a plán na rok 2022</b> 31.03.2022 od 18:00	Kulatý stůl v KD Dobříš
Duben	<b>Týden Země a den Země</b> 18.04.2022 – 24.04.2022 22.04.2022	Úklidová akce Oslava dne Země – Rozkvetlá Dobříš
	<b>10 000 kroků ke zdraví – dubnová výzva</b> 01.04.2022 – 30.04.2022 + společné setkání s opékáním špekáčků	
Květen	<b>Cyklovyjížďka</b> 12.05.2022	Podpora cyklodopravy po Dobříši
	<b>Slavnostní celorepublikové a místní vyhlášení dubnové výzva 10.000 kroků</b> 14.05.2022 od 14:00	Anglický park zámku Dobříš
Září	<b>Dobří(š) v pohybu</b> 05.09.2022 – 09.09.2022	Náborová akce pro sportovní a zájmové aktivity

	<b>Zažít město jinak!</b> 10.09.2022	Slavnost v rámci Dobříšských regionálních trhů
	<b>Uklidíme svět – Uklidíme Česko</b> 17.09.2022	
Říjen	<b>Do lesa s lesníkem pro žáky ZŠ Dobříš</b> 06.10.2022 a 20.10.2022	
	<b>Zdraví a prevence zdravého životního stylu – přednáška pro ZŠ</b> 18.10.2022	
	<b>Cena města Dobříše</b> 01.10.2022 19:00	Zrcadlový sál zámku Dobříš
	<b>10 000 kroků ke zdraví – říjnová výzva</b> 01.10.2022 – 31.10.2022 + společné setkání s opékáním špekáčků	
	<b>9. ročník – Slavnostní pochod na Čtyřmezí</b> 28.10.2022 ve 12:00	Setkání na Čtyřmezí (Kuchyňka – sedlo)
	<b>Uzavření databáze MA21</b> 31.10.2022	
Listopad	<b>Vyhlášení výsledků říjnové výzvy 10 000 kroků ke zdraví</b> 27.11.2022	
Prosinec	<b>Vyhlášení nového ročníku Tvoříme Dobříš</b> 12.12.2022	

## Vybrané stěžejní aktivity

**Tvoříme Dobříš – participativní rozpočet** <https://tvorime.dobris.cz/tvorime-dobris-2022>

Uplynulé 4 ročníky přinesly mnoho zajímavých projektů. Některé z nich jsou pak realizovány i mimo projekt Tvoříme Dobříš.

Přehled realizovaných projektů:

### 2019 – 100.000 Kč

- Celkem 324 hlasujících;
  - 1. Venkovní posilovna v Lipkách – 100 hlasů (dokončeno 12/2019)

### 2020 – 500.000 Kč

- Celkem 470 hlasujících;
  - 1. Vybudování chodníku v údolí Trnovského potoka – 151 hlasů (dokončení 12/2022)
  - 2. Dětské hřiště Větrník – 137 hlasů (dokončeno 4/2021)

### 2021 – 200.000 Kč

- Celkem 500 hlasujících;
  - 1. Revitalizace zeleně a nové přírodně blízké herní prvky – dětské hřiště Větrník – 179 hlasů (dokončeno 10/2021 + jaro 2022 dosazeny vrbičkové stavby)
  - 2. Úprava schodů do rybníka Papež – 172 hlasů (dokončeno 10/2021)

### 2022 – 250.000 Kč

- Celkem 760 hlasujících;
  - 1. Pumptrack Dobříš – 437 hlasů (rozpracováno)
  - 2. Barevné hry na chodníku – 233 hlasů (dokončeno 11/2022)

## Týden bruslení

Od roku 2017 město pořádá pro dobříšské školky a školy tuto sportovní aktivitu, která je zaměřena na výuku bruslení s profesionálními trenéry. V rámci týdne je také připraven víkendový program – zpravidla hokejová exhibice HC Dobříš s hosty a v neděli celý týden zakončí karneval na ledě. Spolupráce s: VSA Praha, Středisko zdraví, spol. s r. o., DOKAS Dobříš, s. r. o., HC Dobříš, ZUŠ Dobříš, Aerobik Studio Orel Dobříš a další.

# Dobříš

## Den Země a Týden Země

Tato kampaň je realizována již od samého začátku projektu Dobříš – ZM a MA21, vždy však s novým tématem. Letos např. „Rozkvetlá Dobříš“. Vždy se váže ke Dni Země, tj. 22.04. V tomto týdnu dobříšské školy a dobrovolníci uklízejí po Dobříši a okolí. Tradičně v pátek v rámci Týdne Země je pak na hřišti B. Němcové tematická oslava Dne Země. Zařazeno do kampaně Den Země. Akci zajišťuje Odbor výstavby a životního prostředí MěÚ Dobříš. Spolupráce s: spolky RC Dobříšek, Rukama Nohama, společnostmi Bios Dobříš, Nohel Garden, Lesy Colloredo-Mansfeld, VHS Dobříš, Bobcat, Energon Dobříš, Anbremetal,....

## 10 000 kroků ke zdraví

Město Dobříš se poprvé zapojilo na jaře 2021 do jarní výzvy 10 000 kroků ke zdraví, kdy také akce v době covidu vznikla. Chodci, běžci vyznavači nordic walkingu účastníci se pod Dobříši dosáhli a stále dosahují velmi dobrých výsledků, jak mezi jednotlivci v rámci ČR, tak se také město Dobříš umístilo několikrát mezi nejlepšími zapojenými městy a zapojuje se vždy do jarní i podzimní výzvy. Zařazeno do kampaně Dny zdraví. Spolupráce s: Nadace Partnerství pro městskou mobilitu, na vyhlášení se ZUŠ Dobříš, Josef Bedřich – potraviny,....

## Dobří(š) v pohybu

Město pořádalo letos již 7. ročník akce „Dobří(š) v pohybu“, která je určena zejména pro děti a rodiče. V přehledu, který vyšel v Dobříšských listech 9/2022, se nabízejí možnosti sportovního vyžití na Dobříši pro školní rok 2022/2023. Zařazeno do kampaně Dny zdraví.

8

## Zažít město jinak!

Celorepublikově je termín této akce stanoven na 3. sobotu v září, ale město ji pořádá společně s regionálním trhem. Tato akce se uskutečnila počtvrté. Letos se opět povedlo propojit v centru města několik akcí v jeden den – regionální trh, zdravotní akci – Každý svého zdraví strůjcem, Podbrdskou chovatelskou výstavu drobného zvířectva do akce Zažít město jinak! Zapojilo se mnoho spolků a díky nim byl vytvořen program – divadlo, hudba, tanec, sport, tvoření, ...

Využil se prostor v centru města – parkoviště a park za sokolovnou. Spolupráce s: Ligou proti rakovině, MO ČSCH, ZUŠ Dobříš, Brdy-Vltava, Rukama Nohama, folková skupina NAOPAK, Podbrdské národní divadlo, Dobříšský divadelní spolek KRUH, Jan Tománek, RC Dobříšek, TJ Sokol Dobříš, HC Dobříš, Dej mi šanci, Trnkový květ, GBHS Taekwondo a Kapap Czech, Telárna, jezdecký areál Míšaánek, Josef Bedřich – potraviny, restaurace U Bílého lva, ...

## Uklidme svět – uklidme Česko

Další celorepubliková akce, ke které se město v uplynulém volebním období hlásilo, je Uklidme svět – uklidme Česko, kdy oproti dubnovému úklidu, tento probíhá 3. sobotu v září a je podstatně menšího rozsahu. I přesto dobrovolníci letos při této akci sesbírali po Dobříši na předem vyznačených místech cca 200 kg odpadu.



## Do lesa s lesníkem pro děti (ale i pro dospělé)

Akce pořádaná s lesníky společnosti Colloredo-Mannsfeld, spol. s r. o., pro dobříšské základní školy s praktickými ukázkami přímo v lese a možností si něco z této práce také vyzkoušet. Akci v rámci projektu zajišťuje Odbor výstavby a životního prostředí MěÚ Dobříš.

## Cena města Dobříše

Cena je udělována v každém sudém kalendářním roce osobnosti/tem nebo kolektivu, na základě usnesení zastupitelstva města, a to již od roku 2007 (<https://www.mestodobris.cz/cena-mesta-dobrise/ds-11797/p1=71960>). Spolupráce s: Kulturní středisko Dobříš, zámek Dobříš.

## Slavnostní pochod na Čtyřmezí

Letos se uskutečnil již 9. ročník tohoto stále více oblíbeného pochodu na Čtyřmezí. Termín je stanoven na den státního svátku – 28.10. Setkání průvodů čtyř obcí Buková, Dobříš, Hostomice a Rosovice je zpestřeno občerstvením a hudebním doprovodem v místě zvaném Čtyřmezí. Letos nově pořízeno Dobříšské turistické razítko. Spolupráce čtyř obcí, kdy každý rok je jedna z obcí pořadatelskou a ta zajišťuje občerstvení.

## Další aktivity

Město v rámci projektu Dobříš ZM a MA21 dále pořádá kulaté stoly, přednášky, zapojuje se do projektu Antifetfest (určeno školám – filmová amatérská soutěž), vydává tiskové zprávy k akcím, zpracovává hodnotící zprávu a plán akcí na nadcházející rok a jiné.

9

## Další aktivity, které město v předchozím období uskutečnilo:

- Fórum Zdravého města 2018
- Projekt Parky v pohybu 2018
- Evropský týden mobility 2018
- Spolupráce s prevencí kriminality – např. akce IZS Dobříš 2018
- Projekt Úřad otevřený dětem 2018 (přednášky pro ZŠ a gymnázium KČ Dobříš + dětské zastupitelstvo)
- Vratné kelímky 2020
- Do práce na kole 2021

# Dobříš

## Spolupráce na akcích a rozpočet

Do akcí pořádaných městem se daří zapojovat mnoho spolků, škol, neziskových organizací, ale také podnikatelských subjektů atd., bez jejichž nadšení, spolupráce by mnohé akce nevznikly. Pro Projekt Dobříš – Zdravé město a místní Agenda 21 je schvalován v rámci rozpočtu města ORG 604, kdy částka na akce a aktivity bez položky Participativního rozpočtu se pohybuje okolo 300.000 Kč.

### Odkaz na dokumenty ZM a MA21 na webu města Dobříše:

<https://www.mestodobris.cz/zdrave-mesto-a-mistni-agenda-21/ds-25731/p1=72645>

Zpracovala:

Šárka Krůtová, DiS., asistentka koordinátorky projektu Dobříš – ZM a MA21  
Dobříš 15.11.2022